MIELIPIDE

Poliittisiin nimityksiin on nyt kaikkien helpompi puuttua, kun joka puolue on ne tuominnut. **NIMIMERKKI PÄTEVYYS ENSISIJAISEKSI TEKSTIVIESTI-PALSTALLA**

LUKIJALTA

Markkinointia

MTK vaatii tupokorotusta viljelijöille. Se on yrittäjän ammatin aliarviointia. Emme ole palkansaajia. Keskittykää markkinoihin!

Oikea yrittäjä

Virkanimityksistä

Hyvä keskusta. Rohkeasti vaan eteenpäin pois poliittisista virkanimityksistä. Vain tulevaisuutta voi muuttaa. **Mumma**

Poliittisiin nimityksiin on nyt kaikkien helpompi puuttua, kun joka puolue on ne tuominnut.

Pätevyys ensisijaiseksi

Jotakin rajaa

Järkyttävää katsoa, miten surutta Suomi myydään pala palalta venäläisille ja muille ulkomaalaisille. Tehkää päättäjät kiireesti jotain.

Ei nimimerkkiä

Rahat kateissa

Käsittämätöntä, että Talvivaaraan ei löydy valtiolta muutamaa miljoonaa, mutta Kreikkaan on annettu miljardeja. Eikö kotimaan investoinnit ole tärkeämpiä?

Ei nimimerkkiä

Tulosta tulee

Ei ihme, että Raisio tekee ennätystulosta. Halpa vilja, kalliit rehut. **Ei nimimerkkiä**

Missä vika?

Mistä tulevat aggressiiviset vasikat, kiltit lehmätkin niitä tekevät. Faba, kommentoikaapa isän osuutta asiaan.

Fergumies

Pitkä kanto

Kylläpä on jätetty pitkä kanto MT 22.11. sivulla 21. Tulisi puolen lämmityskerran saunaklapit. **Klapin tekijä**

Tuet

Poistetaan tuet saman tien niiltäkin, joilla on maatalouden ulkopuolista urakointia, korjaamotoimintaa tms.

Tasapuolista

Verottaja ei erottele harrastajaa tai päätoimista viljelijää. Prosentit riippuu kokonaistulosta.

Pena

Tuulesta temmatut

Myllyt rikki, korjaus kallista. Kuka korjaa romun pois?

Varoittava esimerkki

Hailuodon rikkimenneitä tuulivoimaloita ei kannata korjata, tulisi liian kalliiksi.

Huijausta

Kreikan tuet

Vanhanen ja Kiviniemi aloittivat tuet Kreikkaan, älkää Juttaa syyttäkö. **Leena**

Poliisista

Voipi käydä tämän ministeritason kohelluksen myötä niinkin, että poliisilta loppuu vasikat.

Etelän jätkä

Sähköinen lasku

Mikä oikeus esimerkiksi Melalla on painostaa e-laskuun? Eikö ”laskennallisiin” tuloihin perustuvassa maksussa ole varaa paperiin? **TH**

Ammattitaitoa

Ministereiksi pitäisi valita alan asiantuntia, jolla on jo alansa tiedot vahvasti hallussa, eikä tarvitse opetella alusta.

Ei nimimerkkiä

Joulun lahjoista

Hyvät joulumieliset. Älkää antako tänä jouluna vähävaraiselle vanhoja tavaroitanne lahjaksi, vaan yllättäkää lähimmäisenne rahalahjalla.

Väsynyt

Palvelurakennemalli on jo keksitty

Kuntauudistusta ja sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) uudistusta vain tappelutetaan keskenään. Valmista ei tule niin millään, vaikka kunnallinen palvelurakennemallikin on jo keksitty: maakunnat – niiden kuntien yhdessä muodostamat maakuntien liitot. Toiminnallis-taloudellisiin maakuntiin, niiden autonomiaan, päätöksentekovaltaan ja demokratiaan tarvitaan vain rakenteellista uudistusta sote-vastuun ja hallinnoinnin liitännän lisäksi.

Vastuu EU:n vaatiman aluekehityslainsäädännönkin uudistuksesta, kunnallisesta aluejaosta kuuluu perustuslain 122 §:n mukaan valtiovallalle.

Kyseessä on keskustan Juha Sipilän esittämä kokonaisuus: maakunta-lähikuntamalli. Maakuntaliitoilla – muutama vielä kenties yhdistettynä (vertaa äänellinen tasa-arvo) – on niille sälytettynä riittävä valta, vastuu ja varat myös soten toteuttamiseen nimenomaan erityissairaanhoidon laajasti vaativissa järjestelyissä muiden, jo entuudestaan tunnettujen maakunnallisten tehtävien lisäksi.

Maakuntien liitoista olisi kehitettävä maakuntiensa yleisiä kuntayhtymiä, jotka hoitaisivat myös kuntayhtymämuotoisten koulutuskuntayhtymien tehtävät sairaanhoitopiirien toimintojensa lisäksi. Tarkoitus on muodostaa kunnista yhteistoiminnallisia ja – vastuullisia alueita, jotka vastaisivat kokonaisoptimoiden kaikista kuntapalveluista.

Kyseessä eivät ole vain lakkautettavat sairaanhoitopiirit eivätkä myöskään erityisvastuualueet. Malli ei jätä hallinnollista raja-aitaa maakunnan ja kuntien välille, kunhan hallinnoinnissa – ”himmelit” minimoiden – välillisestä demokratiasta siirrytään välittömään demokratiaan (vertaa Kainuun maakuntakokeilu).

Pienet kunnat eivät syrjäytyisi asukkaineen, kun vaalitapaan liitettäisiin säännös, jolla varmistettaisiin, että kukin kunta saa ainakin yhden edustajan maakuntavaltuustoon.

Pienistä kunnista ei myöskään tulisi valtionosuuksien turvin toimivia suojatyöpaikkoja, vaan tämä vähentäisi keskittämisen luomia haittoja mahdollistaen etätyöt, peruselinkeinojen jatkuvuuden ja perustuslain sekä ihmisoikeuksien edellytysten toteutumisen (9 §/jul. artikla 13).

Palvelusta vastuussa olevan maakuntaliiton on tietenkin voitava itse päättää, miten se palvelunsa järjestää. Paljonko taajamien ja maaseudun tyhjentäminen sekä väestön uudelleen asuttaminen palveluineen maksaa?

Kyseessä on helposti miljardien eurojen menetykset todellisen epäinhimillisyyden ja kansataloudellisen tuhlauksen lisäksi.

”Lähikuntien” tulee voida asianomaisin säännöksin säilyttää terveyskeskuspalvelunsa alueellaan. Sote-palvelut ovat kuntien asukkaiden peruspalveluita, eikä niitä tärkeyksiä korvata esimerkiksi pitkillä taksikyydeillä.

Lähikuntien (kotikuntien) välistä tervettä kilpailua ei kuitenkaan sovi täysin lopettaa enempää kuin vaikeuttaa yksityisten sote-palveluiden tarjoajienkaan toimintoja.

Kunnalliset sote-palvelut eivät ole savupiipputeollisuuden tai automaatioeläinruokinnan tehotaloutta. Kyseessä ovat meidän kaikkien ihmisten inhimilliset läheispalvelut.

Ilkka Hyttinen
Jämijärvi

KIMMO HAIMI

Suomen sata uutta mahdollisuutta -selonteon mukaan turkisala on ainoa alkutuotannon ala, jolla on tulevaisuuden potentiaalia, mikäli se pysyy kehityksessä mukana ja luo uutta, Marja Tiura kirjoittaa.

Turkisala on tulevaisuuden ala

Tällä viikolla vietetään turkisten vastaista päivää, turkitonta perjantaita. Vaikka kritiikin kohteena oleminen ei ole aina helppoa, on selvää, että turkistuotannon tulee kestää kriittinen tarkastelu. Sen se myös tekee.

Maailmankatsomuksellisesti suuri keskeinen kysymys on, missä määrin ihmisellä on oikeus käyttää eläintä hyväkseen. Niiden ratkaisua, jotka ovat päättäneet elää mahdollisimman vähän eläinkunnan tuotteita hyödyntäen, on kunnioitettava.

Jos kuitenkin hyväksymme tuotantoeläinten käytön ja vertaamme tuotantoeläimiä keskenään, huomaamme turkiksen pärjäävän vertailussa hyvin.

Suomalaiset turkiseläimet voivat keskimäärin hyvin: niiden terveydentilassa ja hyvinvoinnissa ei asiantuntijoiden mukaan ole juurikaan huomautettavaa.

Tällä hetkellä jo 88 prosenttia turkiseläintiloista on sertifioitu, eli ne täyttävät tuotantoeläinten vastuulliselle pidolle asetut vaatimukset. Myös useimmat ei-sertifioidut tilat noudattavat samoja hyviä käytäntöjä.

Turkiseläinten hyvinvointi kiinnostaa kasvattajia: vain hyvinvoiva eläin tuottaa laadukkaan nahan ja vain sosiaalisesti hyväksytty tarhaaja jaksaa raskaassa työssään.

Näistä syistä suomalaiset turkiseläinten kasvattajat ovatkin innolla mukana kansainvälisessä WelFur-ohjelmassa, jossa tiedemiehet eri puolita Eurooppaa kehittävät turkiseläinten hyvinvoinnin arviointimenetelmää.

Turkiseläinten ravitsemukseen, kasvuympäristöön, terveyteen ja tarkoituksenmukaiseen käyttäytymiseen perustuvan mittariston on määrä palvella kuluttajia ja kasvattajia. Kasvattajille pian valmistuva mittaristo tarjoaa tietoa mahdollisista ongelmista ja kuluttajille eläinten hyvinvoinnin todellisesta tasosta.

Eläinterveys on yksi turkistuotannon elinehdoista. Helpottaakseen hyvän hoidon saatavuutta hankaloittavaa lääkäripulaa ala on kouluttanut omia eläinlääkäreitä ja kenttätyötä tekeviä neuvojia sekä järjestänyt turkiseläimiin perehdyttäviä valinnaiskursseja eläinlääketieteen opiskelijoille.

Varmistaakseen nopean ja vaikuttavan lääkinnän tuottajat ovat perustaneet turkiseläinten sairauksien diagnostiikkaan erikoistuneen laboratorion ja erityistarpeita palvelevan lääketukun.

Turkistuotannon myönteiset vaikutukset työllisyyteen ja kansantalouteen ovat hyvin suomalaisten tiedostamia ja tunnustamia. Sen sijaan harvoin tullaan ajatelleeksi, että turkis on hyvin ekologinen tuote.

Turkistuotannolla on Itämeren rehevöitymistä estävä vaikutus. Rehuksi pyydettävän kalan mukana merestä poistuu vuosittain neljästä viiteen kertaan enemmän ravinteita, fosforia ja typpeä, kuin minkin- ja ketunnahan elinkaaren aikaiset päästöt ovat.

Näin minkki- tai kettuturkin hiilijalanjäljet ovat vastaavaa keinokuitutuotetta pienempiä. Tämän lisäksi materiaali on kestävää, muokattavaa ja uudistettavaa.

Suomalaisten turkiseläinten hyvä tilanne on kasvattajien vuosia kestäneen työn tulosta.

Elinkeino on systemaattisesti, vaivaa ja rahaa säästämättä toiminut eläimiin ja ympäristöön kohdistuvien haittojen minimoimiseksi.

Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan tekemän ”Suomen sata uutta mahdollisuutta” -selonteon mukaan turkisala on ainoa alkutuotannon ala, jolla on tulevaisuuden potentiaalia, mikäli se pysyy kehityksessä mukana ja luo uutta. Haaste on otettu vastaan.

Ala käynnistää ensi vuoden alussa yhdessä Turun Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen kanssa tulevaisuusselonteon, joka avaa uusia näköaloja elinkeinoon ja sen mahdollisuuksiin osana Suomen menestystä.

Marja Tiura
toiminnanjohtaja
Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry / ProFur

Kalastaja ja kotimainen kala ahdingossa

Vain neljännes suomalaisten syömästä kalasta on kotimaista. Kotimaista kalaa vaaditaan ruokapöytiin. Mutta miksi luonnonkalaa on entistä vähemmän tarjolla?

Perämereltä katsoen vastaus on selvä. Kalastajia, jotka saavat kalaa ruokapöytiin, on vähän.

Vuonna 1986 Kokkola–Tornio-alueella merellä oli 220 ammattikalastajaa, nyt vain 86.

Muutokset ovat alueellisesti rajumpia. Kalajoella oli 1975 pää- ja sivutoimisia kalastajia 78, 2013 jäljellä on seitsemän. Himangalla oli 33, nyt yksi, Lohtajalla oli 55, nyt viisi.

Osalla alueista velvoite- ja muu kalanhoito on turvannut kalastajien elinehtoja, mutta ongelmat ovat kaikkialla suuria. Se vaikuttaa kotimaisen kalan saantiin.

Kalastajat on ajettu ahdinkoon monin keinoin. Halleja on 30 000 ja norppia 10 000. Lähes kaikki norpat ovat Perämerellä, halleista kolmannes.

Kalastajien entinen tulonlähde on nyt uusia tuhokeinoja oppiva suojelukohde, joka syö ja tuhoaa kalastajan elinehtoja.

Viime vuosien kalastajien tappoväline on ollut ”luontoväen” organisoimat kalan ostoboikotit.

Perämerelle istutetaan miljoona lohta. Luonnonjokien saaliit ovat olleet hyviä, istutuslohia on saatu runsaasti, mutta kalastajien tulot ovat romahtaneet lohiboikotin vuoksi.

Lohet pitää myydä pilkkahintaan väärän vihreän aatteen takia.

Siikaa on vesissämme paljon, Risto Tolonen vakuuttaa. Kuvassa kalaa savustettuna.

Oulu-, Ii- ja Kemijoki ovat padottuja, muut joet eri tavoin pilattu, mutta vaellussiialla menee hyvin. Velvoitehoito ja kalastajien laaja, luontainen kalanhoito turvaavat kannat. Mätiä otetaan luonnosta, haudotaan talvi, istutetaan jokeen, kala kasvaa meressä ja tulee takaisin kiertoon.

Nyt syksyllä luonnosta pyydettiin yli 2 000 litraa hedelmöitettyä siianmätiä. Ensi keväänä jokiin pääsee yli sata miljoonaa siikaa.

Siian turvaamisen voi todistaa kelle tahansa luontoystävälle, jos tämä niin haluaa. Siikaboikotti on järjettömyyttä. Siikaa on paljon, mutta boikottipuheiden vuoksi kalastajan tulo siiasta on romahtanut. Etelässä elämöidään ”uhanalaisesta” vaellussiiasta. Tornionjoen kesäsiikaa on ajoittain vähän. Kuka kertoisi, missä ovat Perämeren uhanalaiset vaellussiiat?

Perämerellä on lohirajoituksia. Etelästä rajoituksia vaativa ei ehkä tiedä, että meillä ei ole eikä kannata olla lohirysiä. Meillä on rysiä, jotka kalastavat kaikkea kalaa.

Lohikiellon väitetään kohdistuvan 20 kalastajaan, todellisuudessa se vaikuttaa rajusti kaikkien rannikkokalastajien elämään. Kielletään lohenkalastusta, samalla kaikkea kalapyyntiä, kielletään elinkeinoa.

Vuonna 1975 Kalajoella, Himangalla ja Lohtajalla oli 166 pää- ja sivuammattikalastajaa. 2013 kalastajia on jäljellä vain 13. Ei tarvitse kysyä, mistä tämä johtuu.

Ei tarvitse miettiä, miksi kotimaista kalaa, terveellistä lähiruokaa on tarjolla entistä vähemmän.

Risto Tolonen
kalatalousaktivaattori
Perämeren kalatalousryhmä

VIERASKOLUMNI

Vilja, liha ja Itämeri

Maataloustuen ympäristökorvausjärjestelmän jatkuvuuteen liittyvät riskit panevat miettimään Itämeren ja muidenkin merien kohtalonyhteyttä maatalouden kanssa. Järjestelmää ollaan muokkaamassa sekä sisällöltään että rahamäärältään.

Huomattavaa summaa ollaan siirtämässä ympäristökorvauksista eläinten hyvinvointitukeen. Samalla ollaan luopumassa muun muassa ravinnetaseen käytöstä.

Kokonaistulosta on vaikea arvioida. Talonpoikaisjärjellä ajateltuna tapahtuu seuraavaa: jos eläinmäärä lisääntyy, mutta ympäristökorvausten houkuttelevuus vähenee, syntyy riski, että entistä enemmän lantaa ja lannoitteita eli ravinteita joutuu vääriin paikkoihin eli vesistöihin tai ilmaan. Jos näin käy, sisä- ja rannikkovesiemme tila heikkenee entisestään. Se ei ole kenenkään etu. Kalliiksi se kyllä tulisi. Olemme näet monin tavoin sitoutuneet puhdistamaan Itämeren.

Esimerkiksi Itämeren suojelukomissio Helcomin maakohtaisen päästövähennystavoitteisiin pääsemisen on laskettu maksavan meille 1,7 miljardia euroa. Suomen päästöistä yli puolen arvioidaan tulevan maataloudesta. Jos noudatetaan EU:n saastuttaja maksaa -periaatetta, maatalouden kai pitäisi maksaa vähintään puolet tuosta summasta. Ja jos nyt päästöjä tulee lisää, hintalapun numerot vain suurenevat. Sitä kukaan ei kai halua.

Kun en ole asiantuntija, en ota tukien kohdentamiseen tai suuruuteen sen ihmeemmin kantaa. Uskallan silti väittää, että jos lantaa ajateltaisiin raaka-aineena ja peltoa laatuajattelun mukaan, voisimme hoitaa suuren osan tuosta hintalapusta siten, että niin viljelijät kuin kansantalouskin hyötyisivät, vesistöistä puhumattakaan. Sitä paitsi lihantuotanto, varsinkin märehtijöiden, sopii Suomeen. Täällä lihaa voidaan tuottaa kestävällä tavalla.

Olen Itämeri-työtä tehdessäni havainnut, että Suomesta löytyy tavattomasti veden ja erilaisten biomassojen käsittelyosaamista. Tämä johtunee siitä, että herkkiä vesistöjämme on hoidettu jo pitkään ja monin paikoin varsin hyvin. Osaamista on kertynyt. Ongelmat vain ovat koko ajan kasvaneet, emmekä ole aina pysyneet tässä kasvuvauhdissa mukana.

Samaan aikaan vaaditaan, että Suomen olisi kehitettävä uusia talouden kasvualoja. Niitä todella tarvitaan, kun monet perinteiset leivänlähteemme ovat kuivumassa. Toivo on asetettu cleantech-liiketoimintaan eli ympäristöteknologiaan eikä perusteetta.

Puhdas ja tuottava maa, vesi ja ilma ovat tulevaisuuden välttämättömiä globaaleja liiketoiminta-aloja. Ne ovat niitä jo nyt. Olisi annettava yrittäjille teknologioineen mahdollisuus näyttää, miten järjestelmässämme virtaavat ravinteet saadaan hyötykäyttöön. Sen sijaan, että ne aiheuttavat vesistöissä tuhoa. Tämä näytön paikka olisi osa Itämeren pelastusohjelmaa.

Meillä olisi hyvä tilaisuus osoittaa, että suomalaiselle cleantech-osaamisella kykenemme kääntämään lantaongelman hyödyksi ja vesistöjemme puhdistamisen kuluerän voitoksi.

ILKKA HERLIN on filosofian tohtori ja Elävä Itämeri -säätiön hallituksen puheenjohtaja.
ilkka.herlin@cargotec.com

Tapaamme myös täällä facebook
3675 TYKKÄÄ
www.maaseuduntulevaisuus.fi

Viljapeltoa ei saa pitää nälässä

Viikkainta keskustelua MT:n netti- ja Facebook-sivuilla on tällä viikolla kirvoittanut tuttu aihe: maatalouden kannattavuus. Sitä on lähestytty kahden eri jutun yhteydessä.

Perjantaina Maaseudun Tulevaisuus kirjoitti MTK:n ympäristöjohtajan **Liisa Pietolan** arvioivan, että jopa joka viides viljelijä saattaa jättää ympäristötuen hakematta ensi vuoden jälkeen. Maanantaina MT puolestaan kertoi, että pellon pitäminen kesannolla saattaa kannattaa viljelijälle paremmin kuin viljanviljely.

Kesantouutista Facebookissa kommentoineen **Tero Seppäsen** mielestä parhaan palkan saa, ”kun pistää pellot pakettiin ja menee sossun luukulle”.

Jaakko Nikinojan mukaan taas viljanviljely kannattaa, ”kunhan lohkot ovat tarpeeksi isoja ja niitä on tarpeeksi paljon”. Hän arveli 100 hehtaarin olevan kannattavuuden alaraja.

MT:n verkkosivuilla käyty keskustelu luisui kesannoista suoraan yleisyhteiskunnallisemmille vesille, viljelijöiden työttömyysturvaan.

Nimimerkki Työttömyysturva maatalouden pelastus kehotti alle 15:tä hehtaaria viljeleviä ilmoittautumaan työttömiksi heti, kun työttömille myönnettävä suojaosa tulee voimaan.

”Ansiotulona verotettavia tuloja (tilatuki, ym) voi ansaita suojaosan verran ilman että Kelan työttömyyskorvaus pienenee. Tukioikeudet kannattaa pitää kuitenkin tallella ja ilmoittaa pellot vaikka luonnonhoitopelloiksi, tukea tosin saa vaan 15%:lle pinta-alasta.”

Tätä näkemystä riensi oikaisemaan nimimerkki Minä.

”Suomen laki ei salli työttömyystukea niin kauan kun sinulla on y-tunnus ja maatila. Jos vaimosi on ollut työssä joskus yli 6 kuukautta sinun tilallasi, niin hän ei myöskään ikinä voi saada työttömyystukea.”

Ympäristötuki pelkkää teatteria

Ympäristötukikeskustelusta sen sijaan tuli ohihuutelua. Kyllästynyt veronmaksaja piti uutista merkkinä siitä, että viljelijät eivät voitontavoittelussaan halua sitoutua ympäristönsuojeluun.

”Tällaiset toteamukset osoittaa, että koko ympäristötuki on pelkkää teatteria. Aivan kun maksaisi pikkurikollisille ettei näpistelisi tai vaimonhakkaajalle siitä että jättää mukiloimiset väliin.”

Eva Lahonen taas katsoi, että ympäristötukeen sitoutuminen pakottaisi viljelijät toimimaan eettisesti.

Nämä kommentit eivät kuitenkaan saaneet vastakaikua, vaan muut keskusteluun osallistuneet tuskailivat ravinteiden puutteessa nääntyvien kasvien puolesta.

”Kasvien nälässäpito on epäeettistä”, totesi **Kalevi Viio**.

”Vielä 80-luvulla maatalouskouluissa opetettiin laskemaan lannoitustasot viljavuustutkimuksen mukaan. EU-tukiehdot romuttivat täysin tämän menetelmän: viljavuustutkimus pitää toki olla voimassa saadakseen ympäristötukirahoja, mutta käytännössä sitä ei voi hyödyntää, koska tukiehdot sallivat matalamman lannoitustason kuin mitä pellon kasvukunto ja viljelykasvi vaativat”, tuskaili nimimerkki Myy.

Myyn mukaan viljavuustutkimuksen ainoa tehtävä on olla ”pöytälaatikossa vain tarkastajia varten.”

JUHANI REKU

» Viljavuustutkimuksen ainoa tehtävä on olla pöytälaatikossa vain tarkastajia varten.«

NIMIMERKKI MYY